

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **B. K.**, bývajúcej v S., zastúpenej Mgr. V. Š., advokátom, so sídlom v B., proti odporcovi **MUDr. J. D.**, s miestom podnikania v P., IČO : X., zastúpenému JUDr. R. F., advokátom, so sídlom v P., **o vydanie bezdôvodného obohatenia 3 186,62 eur (96 000,-- Sk) s príslušenstvom**, vedenej Okresným súdom v Považskej Bystrici pod sp. zn. 3 C 180/2007, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 3. decembra 2009 sp. zn. 19 Co 85/2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom (v poradí druhým) z 15. januára 2009 č. k. 3 C 180/2007-187 zamietol návrh o vydanie bezdôvodného obohatenia a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 903,92 eur. Rozhodnutie založil na nedostatku pasívnej legitímácie odporcu vo veci, pretože nie je nositeľom povinnosti z hmotnoprávneho nároku tvrdeného navrhovateľkou. Vzhľadom na neexistenciu zmluvného vzťahu, nárok navrhovateľky kvalifikoval v zmysle § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením získaným obchodnou spoločnosťou P.-T., s.r.o., (nie odporcom), na úkor navrhovateľky, užívaním nehnuteľnosti - haly, v jej vlastníctve. Uvedená spoločnosť halu užívala naďalej aj po ukončení nájomnej zmluvy od 1.1.2005 do 30.9.2005 tým, že predmetnú halu nevypratala, nakoľko v nej ponechala pílu, na ktorej v predchádzajúcom období vykonávala piliarsku výrobu. Vyslovil názor, že právo navrhovateľky na vydanie bezdôvodného obohatenia v súlade s ustanovením § 100 ods. 1a § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by bolo uplatnené proti obchodnej spoločnosti P.-T., je premlčané, pretože

dvojročná subjektívna premlčacia doba začala plynúť 1.10.2005 a návrh bol uplatnený na súde 21.11.2007, t.j. po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. Rozhodnutie vo výroku o práve na náhradu trov konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnosťou odporcu v konaní a výšku priznaných trov ich správnym vyčíslením.

Krajský súd v Trenčíne o odvolaní navrhovateľky rozsudkom z 3. decembra 2009 sp. zn. 19 Co 85/2009 rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodu vecnej správnosti v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 232,81 eur. Stotožnil sa so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie odporcu. Uviedol, že nemožno vyvodíť z nevykazovania príjmov spoločnosti P.-T., s.r.o. v rozhodnom období, že nehnuteľnosť navrhovateľky užíval odporca. Poukázal na to, že námietkami uvedenými v odvolaní, ktoré sú okolnosťami tvrdenými navrhovateľkou už v konaní pred súdom prvého stupňa, sa dostatočne zaoberal súd prvého stupňa a leasingová zmluva je založená na č.l. 180 spisu pred zápisnicou z pojednávania z 15.1.2009 na č.l. 182. Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnosťou odporcu v odvolacom konaní, ktorému prisúdil náhradu trov konania vo výške trov právneho zastúpenia.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka, ktorá ho navrhla zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodňovala ustanovením § 237 písm. f/ a g/ O.s.p. Odvolaciemu súdu vyčítala, že reagoval len na jedinú z jej odvolacích námietok, o nepredložení leasingovej zmluvy ako dôkazu do skončenia dokazovania pred súdom prvého stupňa, čím porušil jej právo na spravodlivé súdne konanie. Akceptovaním tohto dôkazu došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní na ujmu navrhovateľky. Naopak odvolací súd ňou predložené dôkazy 20.7.2009 nevykonal a ani neuviedol, že ich považuje za bezpredmetné. Namietala aj skutkové hodnotenie vykonaného dôkazu - leasingovej zmluvy, pretože nevytvára o nájme alebo vlastníctve predmetu leasingu - pily obchodnou spoločnosťou P.-T., s.r.o. v rozhodnom období roku 2005. Ďalej namietala skutkové zistenie oboch súdov o užívaní vlastnícky jej patriacej nehnuteľnosti obchodnou spoločnosťou. Vyčítala odvolaciemu súdu aj nesprávne právne posúdenie veci v otázke premlčania, ktoré malo byť posúdené podľa Obchodného zákonníka. Tvrdila tiež, že dovolanie je prípustné, pretože vo veci rozhodla na súde prvého stupňa zaujatá sudkyňa. Jej subjektívnu zaujatosť videla v jej správaní, spočívajúcom v napomenutí smerujúcom k právnemu zástupcovi navrhovateľky, o jeho telefonickom informovaní sa o doručení

predvolania odporcovi, resp. o odročení pojednávania. Namietaná sudkyňa, podľa dovolateľky, doručovala písomnosti odporcovi prostredníctvom polície a keďže neposlala predvolanie na pojednávanie 17.1.2008, nemohla nastať fikcia doručenia podľa § 48 ods. 3 O.s.p., ustanovila opatrovníka odporcovi podľa § 29 ods. 2 O.s.p., hoci jeho pobyt bol známy, umožnila právnenému zástupcovi odporcu „len tak si odskočiť na pojednávanie a okamžite odísť“, 12.3.2008 rozhodla v neprítomnosti navrhovateľky i napriek jej ospravedlneniu z dôvodu pobytu v zahraničí a prihliadla na leasingovú zmluvu, ktorá bola založená do spisu až po skončení dokazovania.

Odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť ako nedôvodné a uplatnil si náhradu trov dovolacieho konania vo výške 305,52 eur. Poukázal na skutočnosť, že o námietke zaujatosti sudkyne prejednávajúcej a rozhodujúcej danú vec na súde prvého stupňa už krajský súd rozhodol v priebehu konania. Uviedol, že trestné konanie, na ktoré sa odvoláva navrhovateľka, začalo na jej podnet voči konateľovi obchodnej spoločnosti a nie voči fyzickej osobe. Ani vypočutí svedkovia nevedeli identifikovať subjekt pracujúci v nehnuteľnosti navrhovateľky na púť v rozhodnom období.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania, t.j. či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasledujúcich O.s.p. možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie

prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním navrhovateľky nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Dovolanie navrhovateľky preto nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie navrhovateľky by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté

niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľka prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ a g/ O.s.p., tým že súd jej odňal možnosť konať pred súdom a vo veci rozhodol zaujatý sudca.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska ust. § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide len v tom prípade, ak išlo o postup nesprávny (z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi) a ak sa tento postup súdu prejavil v priebehu konania, t.j. v činnosti, ktorá vydaniu konečného súdneho rozhodnutia predchádzala.

Navrhovateľka v dovolaní namietala, že konanie pred odvolacím súdom trpí závažnou procesnou vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom tým, že neodôvodnil (zmätočne a nedostatočne) svoje potvrdzujúce meritórne rozhodnutie. Pod túto námietku treba zahrnúť jej argumentáciu, že odvolací súd sa dôsledne nezaoberal jej odvolacími tvrdeniami.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Toto zákonné ustanovenie, ktoré sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.), je potrebné z hľadiska práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejnenom v Zbierke zákonov Slovenskej republiky formou oznámenia FMZV pod č. 209/1992 Zb.) vykladať a uplatňovať s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy

rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za základný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

Povinnosť súdov rozhodnutia odôvodniť spôsobom uvedeným v § 157 ods. 2 O.s.p. je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Stav, kedy rozsudok nespĺňa náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., vo svojich dôsledkoch vedie k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Vecná legitimácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva (povinnosti), ktorá je predmetom konania. Kto je v rámci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie pasívne legitimovaný, vyplýva z § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Je ním ten, komu sa plnením dostalo majetkovej hodnoty vyjadrenej tým, že v jeho majetku došlo buď k zvýšeniu aktív (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka) alebo k zníženiu pasív (§ 454 Občianskeho zákonníka), aj keď k tomu malo v súlade s právom dôjsť. Úvaha súdu o tom, či je žaloba na vydanie bezdôvodného obohatenia dôvodnou, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci, pričom jednou z podmienok jej úspešnosti je vecná pasívna legitimácia odporcu.

Obsah rozhodnutia odvolacieho súdu zodpovedá týmto zákonným požiadavkám. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 219 O.s.p. Uviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán k prejednávanej veci, vysvetlil čoho sa navrhovateľka odvolaním domáhala a čím v odvolacom konaní argumentovala (námietkami totožnými s tými, ktorými sa zaoberal aj súd prvého stupňa) a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Stručne vysvetlil v akých skutkových zisteniach vidí dôvod nesplnenia základnej podmienky predpokladanej ustanovením § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v podrobnostiach v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Prijaté právne závery (dovolací súd sa ich správnosťou nezaoberal) tiež stručne vysvetlil. Z odôvodnenia

napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľky.

Vychádzajúc z uvedeného a so zreteľom na obsah dovolaním napadnutého rozsudku, dospel dovolací súd k záveru, že právo dovolateľky na riadne odôvodnenie rozhodnutia porušené nebolo.

Z dovolania je zrejmé, že navrhovateľka namieta aj neúplnosť skutkových zistení súdov (vytýka im, že nezohľadnili ňou predložené dôkazy). Po obsahovej stránke tu môže ísť prípadne o námietku, že v konaní došlo k tzv. inej (než v § 237 O.s.p. vymenovanej) procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto procesná vada (i keby k nej v konaní prípadne došlo) by bola síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama o sebe by ale nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Súdny tým, že nesprávne alebo neúplne zistia skutkový stav, neodnímajú bez ďalšieho účastníkovi konania žiadne z jeho procesných oprávnení.

Posúdenie významu dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých vyriešenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite veci.

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná; nie je totiž viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie toho, či sa vyhovie návrhu na vykonanie dokazovania a ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993, v ktorom vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu

nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (zakladajúcu prípustnosť dovolania). V rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 125/1999 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom.

S poukazom na obsahovo zhodné závery, ku ktorým dospel dovolací súd aj v prejednávanej veci, možno preto konštatovať, že nevykonaním navrhovaného dokazovania nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti navrhovateľke konať pred súdom.

Pokiaľ dovolateľka spochybňuje správnosť toho, ako súdy vyhodnotili jednotlivé dôkazy (leasingovú zmluvu), dovolací súd uvádza, že v prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov (pozn. : dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva (§ 243a ods. 2 O.s.p.) a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižších stupňov. Nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s vyššie uvedeným treba dodať, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Pokiaľ dovolateľka zastáva názor o odňatí možnosti pred súdom konať nesprávnym právnym posúdením veci (premlčanie), dovolací súd poznamenáva, že § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); zhodne je ale zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť

rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať. I keby tvrdenia dovolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Podľa názoru dovolateľky bol v danom prípade procesný postup odvolacieho súdu v rozpore s § 205a ods. 1 O.s.p. a § 120 ods. 4 O.s.p.

V rámci dokazovania sa vytvára skutkový podklad pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ustanovenie § 120 ods. 4 O.s.p. ukladá súdu povinnosť poučiť účastníkov, že všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť ešte pred vyhlásením rozhodnutia vo veci samej, a tiež, že na dôkazy označené a predložené neskôr nebude prihliadnuté. Ak nebol účastník konania riadne poučený v zmysle ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p., môže skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neuplatnil v konaní pred súdom prvého stupňa, uplatniť v odvolaní iba za podmienok taxatívne určených v § 205a písm. a/ až d/ O.s.p. Takéto (pred súdom prvého stupňa neuplatnené) skutočnosti alebo dôkazy sú pri odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak a/ sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, b/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, c/ odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, d/ ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že súd prvého stupňa účastníkov v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. poučil najneskôr na pojednávaní konanom 17.1.2008, opakovane na pojednávaniach konaných 12.12.2008 a 15.1.2009, na ktorom rozhodol vo veci samej. Poučenie účastníka podľa citovaného ustanovenia malo za následok, že dôkazy, uvedené účastníkom až v odvolaní, by mohli byť prípustným odvolacím dôvodom, len ak by vykazovali znaky uvedené v § 205a O.s.p. Pokiaľ by odvolací súd v súlade s § 205a ods. 1 písm. c/ a d/ O.s.p. ako prípustný odvolací dôvod vzal na zreteľ dôkaz - leasingovú zmluvu, uvedenú účastníkom až v odvolaní, dopustil by sa inej vady konania majúcej za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). I keby rozhodnutie aj bolo výsledkom konania postihnutého tzv. inou vadou (neuvedenou v § 237 O.s.p.), nezakladala by existencia tejto inej vady „zmätočnosť“ rozhodnutia a tým prípustnosť dovolania. Napokon dovolací súd konštatuje, že leasingová zmluva nemala vplyv na výsledok rozhodnutia o veci. Námietka dovolateľky je v tomto smere bez právnej relevancie.

Dovolateľka argumentovala v otázke prípustnosti dovolania proti potvrdzujúcemu rozsudku aj tým, že vo veci rozhodla na súde prvého stupňa vylúčená sudkyňa, t.j. prípustnosť videla v naplnení ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p. O vylúčení namietanej sudkyne Okresného súdu Považská Bystrica JUDr. E. B. rozhodol na námietku navrhovateľky uplatnenú počas konania Krajský súd v Trenčíne uznesením z 18. februára 2008 sp. zn. 4 NcC 3/2008 tak, že ju nevylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Keďže dovolací súd je oprávnený pri posudzovaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. túto otázku posúdiť samostatne, dovolací súd skúmal, či vo veci (ne)rozhodoval vylúčený sudca.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého kvalifikovaného vzťahu sudcu k prejednávanej veci alebo jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by pri všetkej možnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k nezákonnému rozhodnutiu. Pomer sudcu k veci je daný najmä vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci. Môže ísť o prípady, ak je sudca priamo zainteresovaný na výsledku konania (napr. je účastníkom konania), prípadne má na tomto výsledku aj nepriamy záujem (napr. ako vedľajší účastník)

alebo získal informácie o veci tzv. neprocesným spôsobom, t.j. inak ako dokazovaním a vnímaním všetkého, čo vyšlo za konania najavo v zmysle § 132 O.s.p. O kvalifikovaný pomer sudcu k účastníkom konania (ich zástupcom) ide najmä vtedy, ak bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim.

Dovolací súd po preskúmaní veci nezistil žiaden taký kvalifikovaný vzťah sudkyne k veci, resp. k účastníkom konania, ktorý by zakladal dôvod pre jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci.

Podľa dovolacieho súdu skutočnosť, že konajúca sudkyňa napomenula právneho zástupcu navrhovateľky, aby sa telefonicky neinformoval o doručení predvolania odporcovi, resp. o odročení pojednávania, bez ďalšieho nič nevypovedá o kvalifikovanom vzťahu konajúcej sudkyne k veci a k účastníkom konania, ktoré vzťahy netvrdila ani navrhovateľka. Ostatné dôvody zaujatosti tvrdené navrhovateľkou (doručovanie písomnosti, ustanovenie opatrovníka, odchod právneho zástupcu odporcu z pojednávania pred jeho skončením, rozhodnutie v neprítomnosti navrhovateľky na pojednávaní a prihliadnutie na leasingovú zmluvu) sú okolnosťami spočívajúcimi v postupe zákonnej sudkyne v konaní o prejednávanej veci a v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. nie sú relevantným dôvodom spôsobilým vyvolať vznik pochybnosti o nezaujatosti namietanej sudkyne.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci v konaní pred okresným súdom (a ani pred odvolacím súdom) nerozhodoval vylúčený sudca, a preto nedošlo k navrhovateľkou namietanej procesnej vade (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd mimoriadny opravný prostriedok navrhovateľky odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože trovy odporcu, ktoré vznikli v súvislosti s vyjadrením jeho zástupcu k dovolaniu, nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, za potrebné na účelne bránenie práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2011

JUDr. Rudolf Č i r ě, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová